

בית המדרש "מעגלים": מנחות- עמיתות בברנקו וייס אנה פרנק

אורלי גל ברנקו וייס ע"ש אנה פרנק סאסא

"מעגל" הוא צורה גאומטרית המורכבת מנקודות הנמצאות על מישור אחד שמרחקן מנקודת המרכז קבוע

המעגל הוא אכן צורה גאומטרית, אך הוא גם דרך רעיונית לחוות את העולם, ויסודותיה נטועים עמוק בחשיבה השוויונית: כל נקודה במעגל היא חלק ממה שמרכיב אותו; המרחק מהמרכז הוא קבוע; בתוך המעגל נוצר מרחב שכולם מתבוננים בו ממרחק זהה אך יכולים לשקף נקודות תצפית שונות – כל אלה הם מימוש של רעיון השוויוני וגם סוד הקסם שלו... בהשאלה אפשר להגיד שחכמתו של המעגל היא הרבה יותר מסכום כל הנקודות שבונות אותו.

מתוך היכרות עם כוחו של המעגל על היבטיו הפיזיים, המטפוריים והרעיוניים יצאנו לדרך בבית הספר ברנקו וייס אנה פרנק בסאסא. מטרתנו הייתה ליצור קבוצה (מעגל) שתעמיק בלמידה שבועית של כלים ומתודות מגוונות בתחומי הפדגוגיה וההנחיה, ותוביל מעגלי מורים עמיתים אחת לשבועיים (בממוצע).

העיקרון החינוכי שקדם למהלך הוא התפיסה שהידע והחכמה המשמעותיים ביותר נמצאים בתוך הצוות החינוכי, והם צריכים ויכולים להיבנות מתוך עבודה משותפת ומאומצת, בהובלה ובליוי מתאימים. נקרא לכך "חכמת ההמונים" של הצוות החינוכי.

כבר בסוף השנה שעברה נשלח לצוות החינוכי קול קורא המזמין מורים שרוצים להיות חלק ממעגל המנחים - ובמקרה הזה מנחות - להצטרף למעגל ההנחיה. לשמחתנו נענינו בחיוב על-ידי מורות אחדות, ויצאנו לדרך. יום של הכשרה מרוכזת פתח את התהליך כולו, ופגישות שבועיות שהתקיימו בעקבותיו יצרו מעגל מנחות בעלות שאיפות מקצועיות, מחויבות, שרוצות ללמוד

הנחיה ופדגוגיה ולהוביל מעגלי מורים בדרך של שאלות פדגוגיות, סוגיות של הוראה ומשוב אישי וקבוצתי.

וכך בחצי השנה האחרונה עוסקות המנחות-מובילות מדי שבוע בלמידה לצד מובילת המנחות והמלווה מטעם מכון ברנקו וייס, ומדי שבועיים הן מובילות בהנחיה ב"קו" (בזוג) מעגלי מורים שנבנו על פי מפתח של צוותי מקצועות לתהליכים של התבוננות ולמידה. במעגל אחד תוכלו למצוא את צוותי המתמטיקה, ההיסטוריה והחינוך המיוחד, או את צוותי התנ"ך, האנגלית, התאטרון והטכנולוגיה, ולחלופין את צוותי הלשון, המדעים, הספורט והספרות. וראו זה פלא. עצם המפגש, הלמידה המשותפת, ההתנסות בקבוצה וקבלת המשוב יוצרים מעגל עוטף מצד אחד אך גם מלמד ומצמיח מהצד השני. המנחות מצדן מדווחות על העמקת תחושת השותפות במעגל, על למידה ועל תחושת הביטחון שלהן שמתחזקת ככל שעובר הזמן. תחושות אלה מקבלות "רוח גבית" מקבוצת העמיתים, שרואה בהן משלהם אך גם נותנת בהן אמון וסומכת על ההנחיה וההובלה שלהן.

שנה זו היא שנת הפיילוט של המודל. אין ספק שיש לנו מה ללמוד ולשפר, אך כבר עכשיו אפשר להגיד כי חוויית ההצמחה הצמחת שדרת הובלה פדגוגית מתוך בית הספר יוצרת תחושות סיפוק, הצלחה ושייכות.

ברמה הפרגמטית, התהליך כולו מונחה על-ידי מורה מתוך הצוות בעלת ניסיון בהנחיית קבוצות, המנחה את מעגל המנחות. התהליך מעוגן במערכת השעות של בית הספר מתוך התפיסה שהדרך להעניק לו משמעות וחשיבות עוברת דרך הנכונות לתת - הן למעגל המנחות הן למעגלים הצוותיים - סדירות ומסגרת זמן בתוך המערכת. ■